

Z P R Á V Y

SPOLEČNOSTI PRO VĚDY A
UMĚNÍ CZECHOSLOVAK SO-
CIETY OF ARTS AND SCIEN-
CES IN AMERICA, INC.

SVU

ROČNÍK VIII.

ŘÍJEN 1966

ČÍSLO 8.

V. E. Andic, generálny tajomník

IDEA

*Najkrásnejším prínosom nového exilu je
utvorenie Spoločnosti pre Vedy a Umenie.*

Josef Martínek.

Sme po treťom sjazde Spoločnosti pre Vedy a Umenie. Pravdaže veda a umenie nepoznajú medzítok časových ani zemepisných. Dnes už našimi členmi sú nielen noví prisťahovalci a exulanti, ale aj dávno naturalizovaní občania Spojených štátov a Kanady, ako aj iných nových svetov, ako je svet austrálsky a kanadský, ale aj európskych krajín, včítane Anglicka, Francúzska, Holandska, Nemecka, Rakúska, atď., ba aj príslušníci druhých a tretích generácií týchto krajín. Naša tradícia ide späť viac ako šesť storočí, keď sa totiž zakladala Karlova univerzita v Prahe a zahrnuje diela tak svetových mužov ako sú Ján Ámos Komenský a Antonín Dvořák. Či už sa dívame na činnosť našich vedcov a umelcov v zahraničí zo "zorného uhla večnosti" alebo jednotlivého historického obdobia, náš cieľ je nezmenený: spojuje nás idea prísne vedecká a umelecká v hľadaní pravdy. To, že sme na sjazde mali 352 zaregistrovaných členov a na 130 prednášateľov v dvadsiatich zasadnutiach je iste skutočnosť, z ktorej každý z nás môže mať radosť. Máme merítko historicko-trvalé a súčasné: Pokračujeme v tradícii a nielen končíme obdobie treto-sjazardové a sme vďakou

zaviazaní prof. René Wellekovi, predsedovi, prof. Rudolfovi Šturmovi, generálnemu tajomníkovi a iným funkcionárom SVU za ich obetavú prácu; á práve tak nielen začíname nové obdobie, ale sme tradične viazaní k roku 1968 aspoň dvoma významnými výročiami: 50-tým výročím utvorenia nezávislej Československej republiky, ktorá bola zlatým vekom českých a slovenských dejín a desiatym výročím založenia Spoločnosti pre Vedy a Umenie.

Potenciál a štruktúra členov učenej spoločnosti

Univerzálny ráz Spoločnosti pre Vedy a Umenie je naznačený na príklad skutočnosťou, že jeden z účastníkov priletel na sjazd až z Austrá-

lie; čo je však ešte dôležitejšie je to, že tento náš člen, Alfred French, učencem modernej československej literatúry s hodnosťou Majstra Umení z Cambridge, predniesol hodnotnú analýzu, ktorú si bude môcť každý z nás prečítať, pretože prednášky budú vydané knižne. Začínali sme s 200 členmi v roku 1958 a dnes máme 1,000 členov. A zase príznačné na štruktúre členstva Spoločnosti je nielen to, že tisíci člen, doktor medicíny, Pavel Albrecht, je Slovák pôvodom z Prešova, ale ešte viac to, že tento je členom významného Amerického zdravotného ústavu (National Institute of Health) a že generálnym tajomníkom je Slovák, pôvodom z Dobrej Nivy, ktorého na štúdiách podporovala Matica slovenská a československá vláda a ktorý bol v Prahe nielen podpredsedom slovenského akademického spolku Detvan, ale tiež predsedom poldruha tisícového členstva z 90 percent českého fakultného Spolku poslucháčov komerčného inžinierstva. Je tiež mimoradne príznačné, že predsedom našej spoločnosti je matematik svetového mena, Dr. Václav Hlavatý, ktorý spolupracoval s profesorom Albertom Einsteinom a ktorému k 70-tim narodeninám nie menej ako trista učencov Spojených štátov, Anglicka, Indie a iných krajín vzdáva poctu osobitným spisom *Perspective in Geometry and Relativity*.

Jedni odhadujú, že z dvoch tisíc čs. vedcov a umelcov v zahraničí naše členstvo predstavuje polovicu týchto exilových intelektuálov. Iní zase tvrdia, že z 20 tisíc exulantov asi jednu pätinu tvoria intelektuáli, čiže v tomto prípade 20 percent intelektuálov by bolo v našej spoločnosti. V skutočnosti však máme len v Spojených štátoch a v Kanade nevyčerpatelne rezervy graduantov vysokých škôl, ktorých počet siaha do státisícov a ktorí sú organizovaní v krajanských spolkoch. Väčšina tých-

to mladých ľudí má akademické vzdelanie a podstatne sa líši od prisťahovalcov čiže svojich rodičov, ktorí pred pol storočím prišli do Nového sveta za prácou. Spoločnosť pre Vedy a Umenie, i keď nie je masová ale výberová organizácia, má teda veľký potenciál nielen v tisícoch exulantov ako aj vo vzdelaných Američanoch a Kanadčanoch čs. pôvodu.

Treba zdôrazňovať účasť mladých vedcov a umelcov

Treba považovať za pozitívny faktor skutočnosť, že pri organizovaní všetkých sjazdov sa ľvím podielom účastníci mladí naši vedeckí pracovníci: Prvý a druhý sjazd organizoval Dr. Míla Rechcigl ml. v rokoch 1962 vo Washingtone a 1964 v New Yorku. Tretí sjazd, na Kolumbijskej univerzite, organizovali manželia Antonín L. Vaněk a Danica Vaňková za pomoci Dr. M. Rechcigla ml. Na sjazdoch spolupracovali títo mladí vedeckí pracovníci, z ktorých viacerí — okrem manželov Vaňkových, prof. Henry Kučera, Jáša Drábek, profesori K. Bednár ml., Ivo Feierabend, George Gibian, Jan Michal, Peter A. Toma a celý rad sľubných vedcov ako profesor Jos. Anderle z Chapel Hill a Dr. Jaroslav Polach z Washingtonu a z radov umelcov na pr. Ján Zach a Józsa Karas, — sú ochotní už teraz vyvinúť iniciatívu k práci pre IV. sjazd SVU.

Štvrtý sjazd a sjednotenie zahraničných Čechov a Slovákov

Keďže sa na Spoločnosť pre Vedy a Umenie obrátilo už teraz niekoľko významných vedúcich krajanských organizácií v Spojených štátoch a v Kanade, predsedníctvo sa usnieslo už na prvom svojom zasadnutí dňa 3. septembra, usporiadať spolu s budúciim vedeckým sjazdom okolo 28. októbra 1968 nepolitický sjazd Čechov a Slovákov v zahraničí za spo-

lupráce a spoluúčasti všech krajaných spolkov a organizácií, ktoré budú k prípravným poradám a k spolupráci pozvané. Umelecké programy pri predchádzajúcich sjazdoch, včítane Rudolfa Firkušného a Evy Likovej, ako aj skvelý koncert čelistu Františka Smetanu a pianistky Lylie Smutnej-Štěrbovej v Carnegie Recital Hall 2. septembra 1966 otvárajú možnosť k dôstojnému umeleckému fesivalu, okolo ktorého by sa čs. zahraničná verejnosť mohla sjeďnotiť.

PODEĽKOVANÍ

Príprava valného shromáždění a organizace sjezdových přednášek, obou výstav a koncertu si vyžádaly umného využití pracovních a finančních možností SVU. Měli jsme štěstí, že jsme získali několik výborných pracovníků, bez jejichž vytrvalé pomoci bychom se byli neobešli. Sluší se, abych je zde uvedl jménem a za odstupující předsednictvo jim poděkoval.

Antonín a Dáňa Vaňkovi se po-

starali o to, že jsme na sjezdu měli 138 přednášek. Hanuš Lexa pečoval o technické věci, sjezdové místnosti, ubytování, slavnostní večeri atd. — Během sjezdu mu byla účinně nápomocná Alice Lexová. Joža Karas se zasloužil o koncert v Carnegie Recital Hall. Zdenka Münzerová a Beatrice Nosco připravily výstavu starých tisků české a slovenské emigrace. Vladimír Walzel měl na starosti výstavu čs. poštovních známek a vedle toho zastupoval gen. tajemníka ve vedení kanceláře SVU, ve které pilně pracovala naše sekretářka paní Walzelová.

Mou povinností jako gen. tajemníka bylo, abych činnost těchto spolupracovníků koordinoval. Když bylo třeba, činil jsem také — někdy podle pokynů předsednictva, ale častěji sám — příslušná rozhodnutí. Zodpovědnost za případné nedostatky беру zcela na sebe, ale zásluha za všechno, co bylo na sjezdu dobré a krásné, patří kolegyním a kolegům, kteří práci vykonávali. Zaslouží si zato naše a moje díky.

Prof. Rudolf Šturm.

V ČEM SE HERZEN MÝLIL

Klasik ruských emigrantů, spisovatel a filozof emigrace Herzen, napsal v Anglii asi před sto roky tyto památné věty:

„Emigrace trvá příliš dlouho a příliš těžce hňete lidi. Emigrace, nepodniknuté za určitým cílem, ale vnucené lidem proto, že zvítězila protivná strana, přestanou se vyvíjet a odvádějí lidi od činnosti skutečné k činnosti přízračné. Lidé propadají utkvělé myšlence vrátit se domů a proto se stále jen vrací k tomu co bylo — k minulosti. Všechny emigrace, odříznuté od živého prostředí, k němuž náležely, zavírají oči, aby neviděly trpké pravdy a užívají se do svých fantazií, do svých vzpomínek a neskutečných nadějí..

Usadit se v Americe, je to nejhorší—to je konec, neboť Amerika je „země zapomenutí na vlast“. Amerika je nová otcina — a lidé, kteří se usadí v Americe, brzy dezertují z řad emigrace.”

Snad tyto věty platily pro ruskou emigraci v minulém století — ale i ve století 20.; však každý z nás zná nějakého ruského emigranta, který prchl roku 1917 před bolševiky a ještě v roce 1966 žije v kufrech v naději, že se zítra vrátí domů. Rozhodně to však neplatí o československé emigraci, zejména nikoli o exulantech po roce 1948, kteří také většinou nešli na svobodný Západ za určitým cílem, ale exil jim byl vnucen tím, že zvítězila protivná, t. j.

komunistická strana.

Třetí vědecký sjezd SVU položil Herzena opět na lopatky. Tisíc členů SVU ve své tvořivé práci vyvrátilo Herzenovo tvrzení a ani v Americe nedezertovalo z řad emigrace. Pravda, Amerika, Kanada a jiné demokratické země se staly jejich novou otčinou, ale nikoli "zemí zapomenutí na vlast". Otčinou, kterou členové SVU vydatně obohatili svým kulturní přínosem, aniž se oddávali "přízračné činnosti".

Krom toho: málokdo si uvědomuje, že SVU se stále a stále omlazuje. Máme dorost! Staří odcházejí a na jejich místa nastupují jejich synové. Tento zjev je naprosto ojedinělý jak u organizací exilových (politických) všech národů zpoza železné opony, ale také výjimečný u organizací starých emigrantů, které většinou ztratily dorost. Když ne syny, jistě vnuky.

I v tom vítězí SVU a stává se příkladem pro druhé. Ivan Herben.

Kardinál Beran ke III. sjezdu. Odstupující gen. tajemník prof. R. Šturm dostal těsně po sjezdu přepis od kardinála Berana, v němž praví se mimo jiné: "Chápete, že zúčastnit se sjezdu mi nebylo možné, ale je mi líto, že ani pozdrav se nepodařilo poslat, aby došel včas. Byl jsem tu celou dobu mimo Řím a korespondenci jsem dostával hodně opožděně. Omluvte mne příležitostně. Modlím se za Vás i Vaše drahé a za blahodárnou činnost SVU. Žehnám Vám také i vši Vaši práci z plna srdce. - (Podepsán) Josef kardinál Beran, arcibiskup pražský."

NÁŠ KULTURNÍ PŘÍNOS

VÁCLAV HLAVATÝ, první předseda SVU a nyní opět zvolený předseda, ačkoliv byl postížen loni i v tomto roce několika operacemi, neumdlél ve své vědecké činnosti

ani činnosti pro SVU. Nejen že stále pracuje na svých matematických výzkumech ve svém kabinetě na Indiana University, Bloomington, ale v létě na příklad řídil několikátýdenní vědeckou konferenci o relativitě v Seattle, Washington. Jeho vědecká spolupráce s americkým vojenským letectvem má pro USA takovou cenu, že letectvo obnovilo dr. Hlavatému na tři roky smlouvu jako vědeckému a matematickému poradci.

ZDENĚK KOPAL, profesor astronomie v anglickém Manchesteru (vystudoval a byl původně profesorem na MIT v Cambridge, Mass.), byl na léto opět pozván do Seattlu, Washington, leteckou společností Boeing, která byla pověřena americkou komisí pro výzkum vesmíru konstruovat vesmírnou lodici, která vynese americké astronauty na měsíc. Profesor Zdeněk Kopal je mezi astronomy považován za nejlepšího znalce povrchu měsíce a proto byl také požádán americkými úřady, aby vybral vhodné místo pro přistání astronautů. Není tedy divu, že firma Boeing si dr. Kopala pozvala jako odborného poradce.

FRANTIŠEK MUNK, profesor mezinárodních vztahů na koleji státu Oregon v Portlandu a zástupce ředitele Studijního ústavu pro země za železnou oponou, byl v létě pozván na konferenci ve Francii, kde se šlo 20 nejznámějších evropských vědců-odborníků pro otázky NATO s dvaceti americkými vědci. A mezi nimi byl dr. František Munk, který před časem vydal vynikající studii "Evropské dilema", která nyní byla vydána již ve druhém vydání i jako laciná "kapesní" knížka. Krom toho byla přeložena v Barceloně do španělštiny a připravuje se vydání japonské. Téma konference evropských a amerických vědců na konferenci ve Francii znělo: "Sblíží se atlantické národy, nebo se rozchá-

zeji?" — Letos dostal prof. Munk také odměnu státu Oregon, o kterou se ucházelo 450 profesorů, jako nejlepší a nejpůsobnější profesor Oregonu. Dr. Munk má také každý týden na televizi svůj vlastní, půlhodinový, politický program.

MICHAL MUNK, syn profesora Fr. Munka z Portlandu, Ore., byl jmenován profesorem Newyorské University a byl pověřen sociologickým výzkumem nezaměstnané mládeže. Vůz je problém nejen americký, ale světový.

LADISLAV DOLANSKÝ, bývalý asistent na Českém Vysokém Učení Technickém v Praze a nyní profesor Northwestern University v Bostonu, zabýval se po léta vědním oborem, kterému se česky říká "složitě procesy". To jest na příklad: Pro telefonní společnost rozřešil problém, jak ušetřit denně statisíce minut tím, že při meziměstských hovorech se dosáhne nejrychlejšího spojení. Nebo: řídil vědecky světelné signály pro automobilisty v překrvených městech, aby ve špičkových hodinách nenastávaly zácpy na ulicích. A konečně: Pro firmu Sylvania vypracoval podrobný plán, jak zrychlit výrobu bleskových žárovek pro foto-aparáty a tím také snížit cenu žárovek . . . atd. Nyní se zabývá dr. Dolanský docela novým problémem. Sestrojil elektronický aparát, kterým se lidé od narození hluší, učí správně artikulovat. S podporou amerického ministerstva školství vypracoval také metodu, jak tohoto aparátu na školách užívat. Dr. Dolanský o tom také vydal obsáhlou studii, a na jejím základě byl pozván na rok jako hostující profesor Královským Vysokým Učením Technickým ve Švédsku, aby tam jednak vyučoval hluché, jednak aby pokračoval ve výzkumu v oboru komunikace řeči, jak tuto vědu nazval. Současně dostal vysokou podporu na to, aby vypracoval metodu, jak

vyučovat žáky, kteří sice nejsou hluší, ale nesprávně artikulují. O těchto problémech dr. Dolanský přednášel před Americkou akustickou společností a bude o nich přednášet také před Švédskou akustickou společností. Ale široké pole působnosti dr. Dolanského vysvítá teprve z toho, že americké vojenské letectvo ho pověřilo, aby rozluštil problém, proč na radarových obrazovkách se objevují tak zv. "Andělské ozvěny". To jest: obrazovka ukazuje předměty, které v prostoru vůbec neexistují. Prof. Dolanský má nejen tuto závadu radarů odstranit, ale také teoreticky vysvětlit. Jak se dovídáme, je dr. Dolanský už na stopě tohoto zvláštního úkazu a nepochybuje, že závadu odstraní.

MILOSLAV GESSMAN, přednosta oddělení starých jazyků a jazykovědy na jihofloridské státní universitě v Tampě, byl povýšen na řádného profesora. Prof. Gessman je od roku 1962 redaktorem jazykového žurnálu "The University of South Florida Language Quarterly", v němž publikuje na pokračování výzkumnou práci o problémech příbuznosti jazyků se zvláštním zřetelem na roli substrát v dějinách jazyků. Universitní tiskárna v minulém roce vydala jeho knihu "The Codes of Language".

Oslava 75. narozenin dr. Ladislava K. Feierabenda. Kruh washingtonských přátel dr. L. K. Feierabenda uspořádal 14. června t. r. ve washingtonském National Housing Center přátelský večírek na oslavu jeho 75. narozenin za účasti asi 130 osob. Životní dílo oslavencovo zhodnotil výstižným proslovem dr. Jan Mládek. Večírek a hojná účast washingtonských krajanů byly důkazem toho, jaké vážnosti a oblíbenosti jubilant těší v nejširší krajské veřejnosti.

Z Austrálie došla zpráva, že profesor ruského jazyka na Monash University v Melbourne G. de Bray, byl jmenován vedoucím Slovanských studií na londýnské universitě. Prof. G. de Bray jako ruský uprchlík dostudoval po první světové válce v Praze a mluví stále ještě velmi dobře česky; v Melbourne byl nadšeným podporovatelem čs. školy a snažil se prosadit přednášení češtiny na tamní universitě.

NAŠI MRTVI

MARY J. SCHNEIDROVÁ-
ZUBANÍKOVÁ ZOMRELA

Mary J. Schneiderová-Zubaniková manželka nášho člena, Dr. J. Z. Schneidera, bývalého profesora Vysoké školy obchodnej v Prahe. Zomrela na srdečný záchvat vo veku 66 rokov, vo svojom domove vo Washingtonu. Pani Schneiderová bola prvou ženou v Československu, ktorá dosiahla akademickú hodnosť civilného inžiniera a bola miestopredsedyňou Amerického svazu československých inžinierov.
Ing. Dr. Zdeněk Pícha, člen SVU

GENERÁL MORAVEC MRTEV

V polovině července zemřel náhle ve Washingtoně býv. čl. generál František Moravec. Legionář a bývalý šéf čl. vojenské zpravodajské služby.

Za jeho vedení dosáhla čl. zpravodajská služba vysokého stupně. Byli to zpravodajci, kteří předpověděli naší vládě, několik dnů předem, obsazení Československa nacisty. Byla to jeho skupina, která upozornila Sovětský svaz předem na německý útok a která oznámila Francii a Anglii podrobnosti chystaných přeпадů. Generál Moravec přispěl svojí službou vydatně k vítězství Spojenců za války v Londýně. Jména zpravodajských případů A54 (Thuemmel) Lucy (Roessler) a j. jsou spojena nerozlučně s jeho jménem.

a bývalý schwarzenberský ústřední ředitel z Českých Budějovic, zemřel 21. září ve věku 89 let v Reykjavíku na Islandu. Zesnulý se zabýval psychologií a nedávno Křesťanská akademie vydala v originální češtině ve svých Studích jeho nárys psychické energetiky s názvem "Duševno a jeho organizace", který již dříve vyšel ve Svýcarsku v německém jazyku. Čtenáři "Proměn" jej znají z několika průkopnických studií.

Od Sjezdu SVU v Chicagu 1965 do září 1966 zemřeli tito naši členové:

Vaněk Vladimír
Rott Vladimír J.
Veselý Karel
Příbyl Augustin
Láska Václav
Ptáček Zdeněk
Vlach Robert
Žizka Arnošt
Chmeliček Jaroslav
Bujna Ivan
Strakoš Jan
Weier Hirsh Ruth

Jejich památky bylo vzpomenuťo na Sjezdu v New Yorku.

On a jeho lidé připravovali vojenskou část Národného povstání na Slovensku a provedení atentátu na H. Heydricha. Zejména dvě poslední akce zůstanou trvale zapsány v dějinách účasti Československa na vítězství Spojenců proti nacismu. Generál Moravec byl stejně nenáviděn nacisty jako komunisty. Třikrát opouštěl za svého života rodnou zem, aby pro ni bojoval. Za Rakouska odešel, jako mladý filosof Karlovy university, do srbské divize v Dobružji, pak do legií v Itálii a konečně ve Francii. Vojenskému povolání zůstal věren. Za nacistů zachránil v poslední chvíli důležité operační dokumenty a zorganizoval skvělou čl. zahraniční zpravodajskou službu v Londýně. Za komunistů byl dokonce souzen pro svoji

vojenskou činnost. Včas však odešel, aby své bohaté znalosti uplatnil v boji proti této nové diktatuře.

Vysoká francouzská, britská i jiná vyznamenání byla jediným uznáním jeho odpovědné a těžké práce.

Generál Moravec byl voják a jako člověk skromný až plachý. Ti povrchní nebo kteří neměli čisté svědomí ho nemilovali. Kdo ho však poznal jako ryziho a citlivého člověka, měl k němu hlubokou úctu. A těch byla většina.

G. Moravec přednášel dvakrát o svých nevšedních zpravodajských zkušenostech z domova i zahraničí ve washingtonské skupině SVU. Podal rovněž řadu neznámých historických informací zejména z pozadí přípravy atentátu na R. Heydricha. Jeho svědectví o organizaci a činnosti čsl. vojenské zpravodajské služby měla by být zachována pro budoucí studium politických událostí v období od 1938-1948.

V československé demokratické vojenské historii mu patří čestné místo.

P.

Časopis SLOVAKIA, vydavaný Slovenskou ligou v Amerike, (roč. XVI, č. 39, 1966) uverejňuje okrem článkov slovenských katolíckych emigrantov aj hodnotné objektívne príspevky mladých americko-slovenských vedeckých pracovníkov, včítane Tina Berku o gotickom Slovensku, Zuzanny Mikulovej a Ľudovítovi Štúrovi, a iných.

Z Á Z N A M Y:

Prof. Dr. Otakar Odložilík, čestný člen SVU, uverejnil v "The Polish Review", Vol. XI, No. 1, 1966, New York, N.Y., delší studii, nazvanou Thomas Seget: A Scottish Friend of Szymon Szymonowicz. Historická freska z počátku sedmnáctého století nás zajímá také pro svůj popis Segetova pobytu v Praze, v níž se setkal a astronomem Keplerem.

Dr. Frank J. Malina, předseda Mezinárodní astronautické akademie, se sídlem v Paříži, je Američan českého původu, jehož rodiče se přistěhovali do USA z Horní Bečvy na Moravě. Mluví plyně česky. Je to bývalý letecký inženýr, autor první americké výškové rakety a autor prvního projektu vědecké laboratoře na Měsíci z roku 1960.

Ernest Krenek, američan narozený ve Vídni, který urychlil vývoj moderní hudby našeho století navázáním na tvůrčí principy tzv. Druhé vídeňské školy (Schönberg, Berg, atd.), napsal do Prahy, že je českého původu a že se svou babičkou mluvil česky. V Praze hrál totiž čs. rozhlas v českém překladu jeho operu "What Price Confidence" — ("Věc důvěry"), která měla nedávno světovou premiéru v Düsseldorfu — Křenkovi je 66 let a žije v Palm Springs, Calif.

William P. Berzak, byl jmenován předsedou výboru "Board of Appeals and Review" v americké "Civil Service Commission" ve Washingtonu. Berzak tedy předsedá odvolacímu výboru v organizaci, která řídí záležitosti amerických federálních zaměstnanců. Berzak je advokát slovenského původu z Minneapolis a je členem slovenského sokolského hnutí.

Josef děkan Korbel byl nedávno jmenován děkanem Vysoké školy mezinárodních studií (Graduate School of International Studies) na Denverské universitě, kde působí jako řádný profesor mezinárodních vztahů již od roku 1949 a kde také byl a zůstává ředitelem Nadace sociálních věd. Pod jeho vedením Vysoká škola mezinárodních studií byla podstatně rozšířena, takže má na fakultě dvanáct stálých členů. Kromě toho příštího září se k fakultě připojí profesor Hans Kohn, světoznámý vědecký odborník českého původu v oboru nacionalismu.

V květnu vyšla Korbelova kniha "Danger in Kashmir" (Nebezpečí v Kašmíru) v novém rozšířeném vydání. První vydání, které vyšlo v roce 1954, bylo vyprodáno, stejně tak jako jeho první kniha "Tito's Communism". — Jeho další kniha "Communist Subversion of Czechoslovakia" vyšla před krátkou dobou v novém vydání v měkkém obalu a byla přeložena do španělštiny a japonštiny. Rovněž tak jeho poslední kniha "Poland between West and East" vyšla nově v měkkém obalu.

Korbel nyní pracuje na kratší studii o dějinách odbojového hnutí v Československu za druhé světové války.

Náš zoopsycholog a zoosociolog, univ. prof. Dr. Josef Kratochvíl ztrávil letos v červenci, srpnu a září více než 8 neděl v pralesích, stepích a pouštích jižní a jihozápadní Afriky. Konal tu svá srovnávací zoopsychologická a zoosociologická studia. Projel autem sám přes 11.000 km a kromě toho dalších 15 000 km letadlem, lodí a vlakem i busem. Vedle svých badatelských úkolů snažil se i sledovat stopy dvou našich nezapomenutelných cestovatelů, lékaře Dr. Emila Holuba a zoologa Dr. Jiřího Bauma.

Prof. Dr. J. Kratochvíl natočil při své badatelské cestě přes 700 metrů filmů ze života jihoafrické zvěře, hlavně v pralesích a stepích Natalu, Kapské provincie, svobodného státu Oranjeského a v poušti Kalahari. Filmů použije ke svým přednáškám na vysokých školách, ale uschová je "do zásuvky" jednou pro domov. Vedle filmu pořídil stovky diapositivů a fotografií. Velkou zásluhu na zdaru podniku má náš tovarník pan Dr. h. c. Tomáš Baťa, pan Láďa Zavičák a pan Jára Zdráhal.

Zasadnutie výboru preložené na 21. decembra 1966

Keďže predseda, Profesor Václav Hlavatý, odcestuje zo Spojených štátov dňa 22. decembra a môže sa schôdze zúčastniť deň predtým, t. j. 21. decembra, predsedníctvo rozhodlo preložiť schôdzu výboru na 21. decembra 1966 o šiestej (6-tej) hodine večer do miestností kancelárie SVU, 381 Park Avenue South, Room 914, New York, N. Y. 10016.

Film o cestě pana kardinála Dr. J. Berana procestoval Jižní Afrikou. Shlédlo jej mnoho set lidí, zvláště studentů, skautů, a našich krajanů — hlavně v Johannesburgu a v Kapském Městě. Prof. Kratochvíl, který přivezl film s sebou do Afriky, vysvětlil v krátkém proslovu význam našeho hrdinného kardinála pro náš národ. Promítání filmu bylo sledováno vždy s velkým zájmem a ukončeno nadšeným potleskem, který platil českému kardinálovi Dr. Beranovi, arcibiskupu pražskému, kterého ctí celý svět.

Dr. JÁN PAPÁNEK 70 ročný

Dňa 24. októbra sa dožíva 70 rokov svojho života Dr. Ján Papánek, činný v diplomatickej službe od roku 1922. Zaslúžil sa najmä počas II. svetovej vojny, keď bol osobným zástupcom prezidenta E. Beneša v Spojených štátoch a zasa ako čs. vyslanec pri Spojených národoch svojim protestom proti sovietskym zásahom do vnútorných záležitostí Československej republiky v r. 1948. Bol spolu s jeho manželkou, pani Betkou Papánkovou, v úzkom priateľstve s celou Masarykovou rodinou, najmä s Jánom Masarykom. Svojou nezištnou prácou v prospech československých uprchlíkov si získal nehynúce zásluhy v kritických obdobiach, keď uprchlíci pomoc najviac potrebovali.

V Trailu, v Britské Kolumbii, sídle známého svetového hokeyového mužstva Smoke-Eaters konala se konvence kanadskej organizace Kin-smenů. Jako konferenční sál pro několik tisíc delegátů sloužilo jedno z největších krytých hřišť pro lední hokey, jehož stěna byla proměněna v souvislý obraz horské scenerie. Auto-rem malby (provedené na snímatel-ném papíře) je Dr. Velen Fanderlik vzhledem k jejímu rozsahu lze ji pa-trně zaznamenati jako nejdelší (ko-lem 170m) v sev. Americe.

Dňa 28. septembra usporiadala pracovná skupina Spoločnosti pre Vedy a Umenie spolu s Národnou radou žien slobodného Českosloven-ska spomienkový večer k 80-tim na-rozeninám Jána Masaryka vo veľ-kom auditoriu Willkie Memorial Building (Freedom House) v New Yorku. Za predsedníctva pani Bet-ky Papánkovej a Dr. Hanuša Lexu, prehovoril Dr. Karel Steinbach a Dr. Ján Papánek. Programu sa zúčastnili aj čestný člen SVU Dr. Ján Lo ewenbach a generálny tajomník Dr. V. E. Andic.

Chicago Tribune a New York Ti-mes priniesli zprávy o koncerte v Carnegie Recital Hall v spojení s III. sjazdom Spoločnosti pre Vedy a Umenie. Pred i po sjazde česká a slovenská tlač v Spojených štátoch a inde vo svete venovala sjazdu značnú pozornosť. "Naše hlasy" a "Nový domov" v Toronte uverejnili obširne zprávy, práve tak ako Vest-ník Československej národnej rady, New Yorský Denník, Americké Lis-ty, Slovenský Sokol a Katolícky So-kol, ako aj krajanské noviny v o-sstatných častách sveta. Viaceré z uvedených novín uverejnili celé stránky materiálu a zpráw o SVU, takže môžeme priamo hovoriť o oso-bitných sjazdových číslach. Sme týmto časopisom zviazaní úprim-nou vďakou, ktorú vyslovujeme aj

časopisom osobitne tu nemenova-ným.

O HEBREJSKÝCH rukopisech

Štvrtročník *Zeitschrift für die Ge-schichte der Juden*, vydávaný v Tel Avive, v Izraeli, venoval dvojčíslo apríl-september takmer výhradne českým a slovenským predmetom. Uverejňuje tiež pokračovanie štúdie "Stredoeuropské hebrejské rukopisy v Bratislave" z pera bratislavského vrchného rabína Elijahu Katza, ako aj článok Maxa Broda o Prahe, ďa-lej príspevok k dejinám židov na Morave v 18. storočí a tiež články o študentskom židovskom hnutí za I. Československej republiky. Je tam aj kapitola z historie židovského o-byvateľstva v Bardejove. Redakto-rom časopisu je Hugo Gold, ktorý práve pripravil pre tlač dvojsväzko-vé dielo o zničených židovských ná-boženských obciach v Českosloven-sku.

Čs. věci v cizojazyčných časopi-sech. Čtvrtletník Polského ústavu vied a umění v Americe "The Polish Review" prináša v posledním čísle (Vol. XI, No. 2) delší recenzi našeho sborníku z I. sjezdu SVU: The Czechoslovak Contribution to World Culture. Napsal ji Peter Brock z Kolumbijské university. Podrobnou recenzi o sborníku otiskl také The Slavic and East European Journal (Vol. X, No. 2), a to z pera Pavla Trenského z Fordham Uni-versity. Oba recenzenti hodnotí sborník velmi kladně. Červencové číslo (Vol. XIV, No. 1) The Central European Federalist je z dobré po-loviny věnováno českým a sloven-ským tématům. Jsou zde články a knižní recenze z pera P. Ludvíka Němce, dr. Otto Ulče, prof. Rudolfa Šturma, ing. dr. Vojtecha Andice, dopis Kurta Glasera o Slovácích a Čechoslovácích a poznámka prof. Vratislava Buška o dělení Těšínska r. 1920 (The Federalist — stejně ja-

ko bohužel i jiné americké publikace — neužívá háčků a čárek, takže se nám v něm objevují jména Nemeč, Benes, Svetnicka i Busek.)

NOVÉ VEDENIE SVU

Predseda: prof. Václav Hlavatý.
Miestopredseda: prof. Josef Korbek; prof. Victor S. Mamatey; dr. Ferdinand S. Hoffmaister.

Generálny tajomník: prof. V. E. Andic.

Pokladník: Architekt Emil Roy-co.

Publikačný referent: dr. Miloslav Rechcigl, Jr.

Organizačný a tlačový referent dr. Vladimír S. Walzel.

Redaktor Zpráv SVU: Josef Čermák.

Hudobný referent: Joža Karas.

Umelecký referent: Jaroslav Šejnoha.

Členovia výboru: dr. Karel B. Absolon, dr. Bohuslava R. Bradbrook, dr. Marie Broft-Miler, prof. Vratislav Bušek, dr. Karel Cvačovec, prof. Zdeněk R. Ditrich, prof. Mojmir S. Frinta, prof. William E. Harkins, prof. Frederick C. Hejman, Jaroslav Kašpar-Pátý, Ing. Ladislav A. Krátký, dr. Antonín Kratochvíl, dr. Rudolf Krupička, dr. John G. Lexa, dr. Jan Mička, dr. Felix Mikula, dr. Zdenka Münzrová, prof. Jiří Nehněvajs, dr. Jaroslav Němec, prof. Ludvík Němec, Jarmila Novotná, prof. Stanley Z. Pech, dr. Ladislav Radimský, dr. Karel Schwarzenberg, prof. Miloš M. Šebor, Klement Šimončič, prof. Jiří Škvor, prof. Rudolf Šturm, dr. Michael Šumichrast, prof. Joseph V. Talacko, prof. Peter A. Toma, Anthony L. Vaněk, Vlasta Vrázová, prof. René Wellek, Pavel Želivan,

Miloslav Zlámal.

Smierčia a rozhodčia komisia: dr. Josef K. Hašek, predseda; dr. Vilém Brzorád, miestopredseda; Přemysl Pitter, miestopredseda.

Revizori účtov: dr. Miloš Jansa, dr. Karel L. Kohler-Rausch.

Náhradníci: Ing. Pavel Blaho, dr. Karel Jeřábek.

Životní pojištění se stalo jedním z nejpobulárnějších druhů investice k zabezpečení jednotlivce či celých rodin. A zcela právem, neboť jest to investice skutečně výhodná.

Vaše životní pojištění učiníte mnohem účelnějším, budete-li se řídití následující radou:

1. Aníž jste skutečný expert, neplánujte životní pojištění pro sebe či své drahé sám. Poradte se se zkušeným zástupcem pojišťovny, který vám vypracuje podrobné pojistné plány tak, aby vyhovovaly vaší potřebě. (Organisátor ČSA má v tomto oboru všestrannou průpravu)
2. Dbejte vždy o to, abyste měl životní pojištění v dostatečné výši. (Zástupce ČSA vám nezávazně poradí, se zřetelem k vašemu prospěchu.)
3. Pamatuje vždy, že bratrské životní pojištění jednoty ČSA má nesporné výhody u porovnání s pojištěním profesionálních pojišťoven. (ČSA vám ráda podrobně vysvětlí tyto výhody.)

Rozhodl jste se pro životní pojištění ČSA? Nechte si tedy blahopřátí, protože jste se rozhodl pro to nejlepší.

ČSA. 2138 SO. 61st COURT,
CICERO, ILLINOIS - 60650.

REDAKCE A ADMINISTRACE "PROMĚN"

Room 914

381 Park Avenue South

New York, N.Y. 10016

REDAKTOR ČTENÁŘUM "PROMĚN":

Proměny, čtvrtletník SVU, skončily svůj třetí ročník a v lednu 1967 bohdá vyjde první číslo ročníku čtvrtého. Redaktor se nemá plést do financí časopisu; o jedné skutečnosti však může vědět jen redaktor a má povinnost na ni upozornit.

Počet stránek Proměn nestačí rukopisům, které se ucházejí o uveřejnění a které pro svou hodnotu a důležitost rozhodně by uveřejněny být měly. Stále více nových a často mladých autorů chce pro Proměny psát ve své mateřské řeči. Tento zdravý a pro některé pochybovače nečekaný zjev nejlépe dokazuje obnovenou vůli Čechů a Slováků, žijících v cizině, kulturně žít a svobodně tvořit po svém. Také se pomalu a jistě budí i zájem o Proměny v Československu a u dočasných návštěvníků svobodného světa. Proměny by chtěly a mohly v každém čísle přinášet víc článků, pro ně psaných, víc rozhovorů a víc recenzí a kritik, o které je velký zájem. Redaktor lituje, že některé hodnotné rukopisy nemůže dlouho uveřejnit pro nedostatek stránek, ba že s lítostí některé texty musí vrátet.

Proměny začaly před třemi léty s čísly o 56 stránkách, poslední tři čísla, obdarovaná lidmi, kteří věří, že ne samým chlebem žít je člověk, měla přechodně již 72 stránek. Při tom předplatné nebylo zvýšeno a i ve čtvrtém ročníku zůstane stejné. Kdyby předplatitelé toto předplatné zaplatili ihned na další ročník 1967 a kdyby členové SVU nežádali svou slevu a naopak něčím přispěli na tiskový fond Promen, mohly by Proměny lépe sledovat hluboké, avšak zatím nedostatečné, proměny v Československu a vycházet s obsahem stále bohatším.

Ladislav Radimský v.r.

UPOZORNĚNÍ ADMINISTRACE "PROMĚN":

Z úsporných důvodů nerozesíláme předplatitelům účty na předplatné na další (čtvrtý) ročník 1967, ani na dlužné předplatné starší. Nemáte-li dosud vyrovnané předplatné na rok 1966 nebo dokonce dřívější ročníky, prosíme o laskavý poukaz obratem, protože dle platných poštovních předpisů nesmíme nadále zasílat Proměny těm, kteří neobnovili své dřívější předplacení po dobu 6ti měsíců. Ostatní odběratele pak prosíme o lask. poukaz předplatného na rok 1967 předem, abychom včas získali potřebné prostředky k úhradě lednového čísla.

Roční sazby předplatného Proměn:

USA: členové SVU: \$4.00 Kanada: členové SVU: kan\$ 4.35
ostatní: \$5.00 ostatní: kan\$ 5.45

Ostatní cizina: členové SVU: protihodnota US\$ 4.00
ostatní: protihodnota US\$ 5.00

Peněžní poukazy (šeky) na jméno "PROMĚNY-SVU" zašlete, prosím, na výše uvedenou adresu v New Yorku.